

NAŠ GLAZBENI ŽIVOT

Institut za crkvenu glazbu

1. Gostovanje u Altöttingu

Za naše radnike u njemačkoj pokrajini Bavarskoj, koji ove jubilarne godine nisu mogli hodočastiti u Rim njihovi dušobrižnici organizirali su veliko hodočašće u poznato njemačko proštenište Altötting. Institut za crkvenu glazbu prihvatio je poziv naših svećenika da svojim pjevanjem uzveliča hodočašće.

Na put smo krenuli 30. svibnja kasno u noć. Najprije malo spavanja, a onda uživanje u divnim krajolicima Austrije i eto nas u Mozartovu gradu Salzburgu. Pregledavši Salzburg i posjetivši kapelu »Stille Nacht« u Oberndorfu stigosmo na cilj u Altötting. Šteta je što počela padati kiša koja nas je pratila sve do povratka u Zagreb.

Makar malo umorni od puta pjevači su najprije pjevali u Bazilici kod večernje mise, a zatim priredili koncert. Pjevali su od srca, znali su da pjevaju svoji svojima. Na koncertu bila su duhovna djela naših hrvatskih skladatelja. Nedjelja 1. VI. osvanula je tmurna, kiša je obilno lila. Unatoč tomu stizao je autobus za autobusom iz raznih mjesta Bavarske. Zbor Instituta upravo zbog kiše nije održao drugi koncert prije mise, kako je bilo predviđeno. Pontifikalnu misu predvodio je zadarski nadbiskup Mario Oblak, a koncelebrirali su dušobrižnici naših radnika. Pod misom nadbiskup je podijelio sakramenat sv. Potvrde djeci naših radnika. Za vrijeme mise zbor Instituta pjevao je četveroglasnu misu A. Klobučara, a kao promjenjive dijelove i za vrijeme dijeljenja sv. Potvrde zbor je naizmjenično pjevao pučke, koralne i višeglase skladbe duhovskog sadržaja.

Poslije sv. Mise Institut je priredio koncert duhovnih i svjetovnih skladbi. Na programu su bila djela Vrhovskog, Odaka, Dugana, Milanovića i drugih. Bilo je lijepo promatrati zadovoljna lica naših radnika dok su slušali svoju domaću riječ. U subotu i u nedjelju koncertima je prisustovalo mnogo stranaca koji su bili iznenadeni ljestvom naših popijevki. I »Altöttinger Liebfrauenbote« u svom 23. broju od 8. VI. hvali ljestvu popijevki: »Kod hodočasničke službe Božje i kod punog čuvstva večernjeg pjevanja mogli ste čuti lijepe i duboko duhovne popijevke njihove domovine.«

Na putu kući kratko smo posjetili već spavajući Beč. Nakon kratke vožnje po gradu na lijepom plavom Dunavu popijevka je odredila cilj: Vraćam se Zagrebu tebi.

2. Svršetak školske godine 1974/75.

Nakon devet mjeseci naporna rada približio se konac školske godine. Za neke slušače to je samo privremeni rastanak i do ponovnog viđenja u jesen. A za šestero slušača-diplomanata to je bio oproštaj s lijepim dačkim danima. Školska godina 1974/75. na Institutu za crkvenu glazbu završena je podjelom diploma. U petak 27. VI. najprije je u kapelici bogoslovskog Sjemeništa bila koncelebrirana sv. Misa sa »Tebe Boga hvalimo«; zatim je u III. dvorani Bogoslovnog fakulteta slijedio svečani čin: dijeljenje diploma. Diplome je podijelio biskup i rektor sjemeništa dr. Josip Salač. Svečanosti su prisustvovali ponovno izabrani dekan fakulteta dr. Tomislav Šagi-Bunić, pred-

stojnik, nastavnici i slušači Instituta, kao i rodbina i prijatelji diplomiranih. U proljetnom roku diplomirali su orguljaški smjer: s. Dinka Franjić (franjevka hercegovačke provincije), s. Zvonimir Zubak (franjevka bosanske provincije); orguljaško-katehetski smjer: s. Justina Lacković (Marijine sestre, Zagreb); smjer crkvenih glazbenika: Josip Mioč (svećenik subićke biskupije) i o. Atanazije Škvorc (Hrvatska franjevačka provincija sv. Cirila i Metoda). U jesenskom roku diplomirala je s. Gracija Kutleša (franjevke Bezgrešnog začeća — Dubrovnik). S ovogodišnjim diplomašima ukupni broj diplomiranih od osnutka Instituta iznosi 95 slušača.

Ove godine nagrade su dobili: o. Atanazije Škvorc (Nova crkvena pjesmarica — partitura), s. Mirjana Kesić, III. g., o. Jure Župić, II. g. (A. Vidaković: Vinčko Jelić i njegova zbirka duhovnih koncerata i ricerara »Parnassia militia« (1622). i s. Milka Srša, I. g. (Biblja mladih).

3. Početak školske godine 1975/76.

Koncem rujna i početkom listopada opet je bilo živo na Institutu. Polagali su se ispit u jesenskom roku. Novi slušači pristupili su prijemnim ispitima, a 3. i 4. listopada bili su upisi na Institut. Redovitih slušača upisalo se 24, izvanrednih 32, a u Subotnju školu 23. Ugodno je iznenadila prva godina Subotnje škole za orguljaše — prijavilo ih se 17. iz raznih župa (Sv. Petar Orešovec, Mihovljani (2), Kutina (2), Vrapče, Velika Lomnica (V. Gorica), Vukomerec — Zagreb, Orešovica kraj Bedekovčine i pripadnice raznih ženskih redova).

Josip Korpar

Koncerti u zagrebačkoj katedrali

(Koncertna direkcija, ljeto 1975)

Francuski orguljaš PIERRE COCHEREAU koncertirao je u Zagrebu u srijedu, 9. lipnja. Program se sastojao isključivo od djela njegovih sunarodnjaka: stari nepoznati autori, Francois Couperin, César Franck, Marcel Dupré, Louis Vierne. Najzanimljivije točke programa bile su Dupréov »Finale« (iz skladbe »Evocation«) te Vierneova »Improvizirana simfonija«. S obzirom na dojam koji je taj koncert ostavio, moglo bi se — unatoč ugledu koji Cochereau uživa u glazbenom svijetu — zamjeriti prečesto iskorištavanje orguljskog plena, između ostalog već na početku koncerta pri izvođenju starih suita. To je posve neopravданo, pogotovo kad se koristi ovako velik instrument kao što su orgulje zagrebačke katedrale.

Sovjetski orguljaš GARI GRODBERG nastupio je u katedrali u četvrtak 17. lipnja, i pokazao da zaista majstorski vlada svojim instrumentom. Ovo se odnosi i na tehničku čistoću izvedbe, i na vrlo pažljivo biranje registara pri mijenjanju boja orguljskog zvuka. Zato bi se u potpunosti moglo složiti s komentatom odštampanim u programu koncerta. Tamo između ostalog piše: »Programi ovog umjetnika izrazito

misaone orientacije odlikuju se monolitnošću i čvrstom arhitektonikom, a njegove interpretacije ističu se produhovljenošću i monumentalnošću. Prvi dio večeri bio je ispunjen djelima sovjetskih kompozitora: Aleksandar Pirumov (*Cetiri preludija*), Andrej Ešpalj (*Preludij*), Dmitrij Sostaković (*Dva preludija i fuge, u C-duru i u e-molu*). Drugi dio nastupa sadržao je tako izvanredne izvedbe skladbi Johanna Sebastiana Bacha da će slušaoci vjerojatno još dugo pamtitи Grodbergovo gostovanje u Zagrebu. Izvedene su bile slijedeće Bachove kompozicije: *Preludij i fuga u d-molu, Partita u c-molu, te »Fantazija i fuga u g-molu*.

Članovi zagrebačkog ansambla COLLEGIUM MUSICUM (u sastavu: flautist Theo Tabaka, oboist Ivo Olup, violinist Branko Košir, fagotist Marijan Kobić, čembalist Mladen Raukar i sopranistica Mirjana Bohanec) nastupili su u katedrali u četvrtak, 31. lipnja s djelima baroknih majstora. Vrlo su zanimljive bile izvedbe »Sonate u G-duru« Antonija Lottija, »Koncerta u e-molu« malo poznatog francuskog skladatelja Boismortiera, a naročito je dobro primljen lijepi »Koncert u C-duru« Antonija Vivaldija. Pjevane točke Mirjane Bohanec, koja inače zna ostvariti lijepo izvedbe komornog karaktera, nažalost nisu mogle doći do punog izražaja. Uzrok tome je priroda samog prostora. Jeka je bila tolika, da se njen glas neprekidno mijesao s odjekom onog što je već bilo izvedeno. To upućuje na vrlo pažljivo biranje programa za izvođenje u prvostolnici.

Posebno je atraktivn bio koncert što ga je u četvrtak, 7. kolovoza, priredio PARISKI OKTET LIMENIH SVIRALA (Octuor de cuivres de Paris). Nastupajući u danas pomalo rijetkoj kombinaciji svirača — četiri trubača, tri trombonista i tubist — podsjećali su na stare gradske muzikante, što je očito i bila namjera pri okupljanju ovog sastava u kojem se nalaze i neki vrlo renomirani solisti. Program, s vremenjskim opsegom od 16. do 18. stoljeća, sastojao se od preradbi starih plesova, intrada, himni, popijevaka, ricercara, kračih suita i sl. S obzirom na posebnost sastava, punoču zvuka koji je ispunjavao cijeli prostor te nekoliko posve iznenađujuće suptilnih zvukovnih učinaka, izvođači su posjetiocima pružili jedno ugodno muzičko veče.

Koncert ŽARKA DROPULIĆA, zagrebačkog orguljaša mlade generacije, održan je u katedrali u četvrtak, 14. kolovoza. Prvi dio programa bio je ispunjen djelima baroknih majstora: Buxtehudea (*Toccata u d-molu*), Daquina (Božić) te Bacha (*Tri preludija za korali Nun komm der heiden Heiland*), zatim *Preludij i fuga u e-molu*. U drugom su dijelu koncerta izvedena djela Mendelssohna (*Sonata u A-duru, op. 65. br. 3*), Roger-Ducassa (*Pastoral*), Hindemitha (*Sonata br. 2*) te Regera (*Fantazija i fuga u d-molu*). Dva posljednja djela bila su u izvedbenom smislu najzanimljivija, što pokazuje da mladi umjetnik pažljivo razmišlja o izboru i sastavu svog koncertnog programa.

Ansambel GAMERITH CONSORT iz Graza nastupio je pred zagrebačkom publikom u četvrtak, 28. kolovoza. S obzirom na sastav članova, a također i po izboru djela u programu, taj ansambel ima sličan zadatak kao i naš Collegium musicum. Zato bi za takav program, zbog osjetljivosti izvedbe nekih djela, koji drugi prostor bio možda daleko pogodniji. No, i ovako je koncert ispunio svoju ulogu: upoznati slušaoce s nekim malo poznatim a zanimljivim stariim skladbama. Izvedene su bile sonate Paola Cime, Francesca Turinija, Giovanijsa Gabrielija i Georga Muffata, zatim jedna partita Josepha Fuxa, lijepa »Pastorella« Johanna Heinricha Schmelzera i vrlo efektna scenska glazba za »Fairy Quin« engleskog kompozitora Henryja Purcella. Među izvođačima treba posebno spomenuti prvu violinisticu, čije je duboko proživljeno, senzibilno sviranje davalo posebnu draž cijelom koncertu. (Nažalost, imena su pojedinih izvođača slučajno ili namjerno ostala publici nepoznata).

N. Durko

Koncert povodom jubileja Jakova Gotovca

Prigodom proslave osamdesetgodišnjice života Jakova Gotovca, Koncertna dvorana »Vatroslav Lisinski« u zajednici s Prosvjetnim saborom SRH i mnogim zagrebačkim kulturnoumjetničkim društvima predila svečani koncert (26. 10. 1975). Na programu su se nalazila zborna djela ovog omiljenog skladatelja.

U trenutku ulaska Jakova Gotovca u dvoranu, pjevači svih zborova sa svojih su mesta u dvorani zapjevali kanon »Viva la musica«, izražavajući tako svoje poštovanje prema skladatelju i onom što je on ostvario. Prijе koncerta, prof. Zoran Palčok srdačnim se riječima ukratko osvrnuo na životni put jubilarca i ujedno mu u ime Prosvjetnog sabora predao zlatnu plaketu i prvi primjerak novoizašle zbirke u kojoj su odštampani sveukupni Gotovčevi »Zborovi a cappella« (izdanje Prosvjetnog sabora, ul. Socijalističke revolucije 17). Zahvaljujući da primljenu plaketu i knjigu, maestro je istaknuo da u ovakovom trenutku neminovno mora brže zakucati njegovo »mlado srce u ovom izmorenom tijelu«, kad vidi koliku pažnju mu iskažu mlađe generacije onih za koje je pisao svoju muziku.

Zatim su nastupala pojedina kulturnoumjetnička društva izvodeći Gotovčeve vokalne skladbe. Između ostalih djela, izvedeni su zborovi: »Jadranu«, »Naš grad«, »Jadovanka za teletom«, »Terra tremuit« (s orguljskom pratnjom) i »Zvonimirova lada«. Centralno je mjesto u programu imala »Koledas u izvrsnoj izvedbi muškog zbora RTZ i instrumentalnog ansambla (dir. I. Kuljerić). Cjelokupni je program završen lijepom slikom nekoliko udruženih zborova koji su izvodili skladbu »Nove brazde«.

A. Č.

Turneja »Collegium pro musica sacra«

»Collegium pro musica sacra«, poznati i afirmirani ansambel za izvođenje crkvene glazbe, ostvario je ovoga ljeta jednu veoma značajnu koncertnu turneju. Na poziv bečke radio-stanice članovi su ansambla otputovali 14. kolovoza u Austriju da bi тамо dali tri vrlo zapažena crkvena koncerta. Prvi je nastup bio u Melku gdje je izveden polsatni glazbeni program u župnoj crkvi. Taj je koncert izveden u sklopu ljetnih igara koje se održavaju u tom austrijskom turističkom mjestu svake godine. Slijedeći dan, na Veliku Gospu, »Collegium« je sudjelovalo u svečanoj liturgiji u velikoj baroknoj benediktinskoj opatiji, predstavivši se još jednom publici Melka starom i novijom hrvatskom crkvenom glazbom. Slijedeći nastup bio je 17. kolovoza u Beču. Ansambel je izveo Vidakovićevu *Missu simplex*, nekoliko moteta Lukačića i Jelića i četiri minijature iz *Cithare octochorde*. Ovaj je nastup održan u franjevačkoj crkvi u Beču, a bečki je radio direktno prenosio cijeli program. Muziciranje »Collegium pro musica sacra«, bilo je za austrijsku publicu u mnogočemu pravo otkriće. Bogatstvo hrvatske glazbene baštine, tamo gotovo nepoznato, zasjalo je punim sjajem, te spomenuti koncerti i nastupi nisu ostali nezapaženi već su bili popraćeni izuzetno pozitivnim ocjenama i kritikama.

Nakon turneje po Austriji članovi su se vratili u domovinu i održali još tri koncerta u Istri: u Poreču, Rovinju i Umagu. Koncerti su izvedeni u tamošnjim župnim crkvama i bili su posjećeni iznad očekivanja. Osim programa koji je izveden u Austriji, ansambel je izvodio i djela Palestrine, Scarlattija, Viadane, gregorijanski koral i nekoliko instrumentalnih djela (Couperin, Loeillet). Oduševljenje kojim je publika privatila ove koncerete svjedočilo je da postoji velik interes za ovu vrstu glazbe, ali i to da se »Collegium« predstavlja kao kvalitetan i ozbiljan ansambel s kojim valja računati.

B. K.